

Beatnagat

Namat, hámit ja dovdomearkkat

Čállán: Risten Marja Ánne Gaup

Ulbmil dáinna girjjážiin lea hárjehallat atnit doahpágiid.
Girjjáža bokte galggaše mánát dahje oahppit beassat
čilget iežaset beatnaga dahje mahkáš beatnaga hámi,
láhttema ja nama.

Girjjáža lea Risten Marja Ánne Gaup hábmen
BookCreatorin ja Canvain.
Buot govat leat vižžon Canvas ja BookCreatoris.

Skábmamánnu 2024

Sohkabealit ja agit

Beatnagiin leat guokte
sohkabeali, ciiku ja rávjá.

Ciiku lea nieidabeana ja
rávjá lea bárdnebeana.

Go beana riegáda, de
gohčoduvvo vielppisin, ja
gohčoduvvo vielppesbeanan
gitta deavdá sullii golbma jagi.
Dasto gohčoduvvo beanan,
rávisbeanan ja go boarásnuvvá
de gohčoduvvo boaresbeanan.

Beatnaga ámmáhat

Beana sáhttá leat earet eará
boazobeana, bivdobeana, ealgabivdobeana,
viessobeana, bargobeana,
service-beana dahje veahkkebeana,
vuodjinbeana ja loddenbeana.

Beatnaga jietnadagat

Ciellá *hav hav hav*

Njihkku *njihk njihk*

Holvu *uhuu uhuu*

Roguha *rav rav rav*

Harrá *harr harr*

Bávká *bávk bávk*

Riehču *rih..ii..ii*

Njimmá *njii njii*

Sáđđá *heh heh*

Beatnaga lihkastagat ja dagut

Ruohttat – Go beana viehká.

Goarjut - Go beana velleda.

Gerjjodit – Go seaibbi fáipu, ja orru movttet, nu go dalle go eaiggát boahtá.

Snuggat – Go njuniin susttaša, nu go dalle go ohca biepmu.

Susttášit – Go beana haksá dinggaid, elliid, luottaid dahje olbmuid.

Čuohkat – Go beana njuokčamiin juhká čázi.

Jursit – Beana gáskkaša dahje borrá dávttiid.

Beatnaga lihkastagat ja dagut

Snelket – Go gáskkesta olbmo dahje eará ealli.

Hámssádit/hamsadit - Snelke, muhto ii dattege gáskkes.

Ráillistit – Áigodat go ciiku sáhhtá čoavjut.

Sálvat – Go beana nu gáskkesta ahte darvána vel gitta.

Viššat – Daddjojuvvo beatnaga birra mii čohkke dahje vuojeha ealu.

Njávvát – Go beana bidjá beljiid maŋás.

Njappohallat – Go beana lihkahallá beljiid ovddas maŋás.

Noskit - Go beana dego ciellá hui vuollegaččat,
ovdalgo cielasta.

Dá lea Mio. Son lea leamašan eaiggádin vázzinmátkkis ja lei nu váiban
go ollii ruoktot. Maid bargá Mio dain guovtti govas? Čális!

Beatnaga dovdomearkkat

Virkui – Hui movttegis beana.

Stoahkalas – Beana mii liiko stoahkat.

Jegolaš – Beana mii jeagada.

Ciellalas – Beana mii olu ciellá.

Loardu – Stuora ciellalas beana.

Vuovdái – Beana mii borrá hui olu.

Višši – Čeahppi ciellat ja vuojehit ealu.

Golgolaš – Beana mii ii biso ruovttus.

Lodji – Jaskes beana mii ii bala olbmuin.

Vilddas – Vilda beana. Hui lihcadeaddji.

Vašánis beana – Beana mii lea hui suhtus. Sáhtta gáskkestit ja roguhit olbmo.

Šávge – Lihcadeaddji ja čeahpes beana.

Doron – Beana mii dávjá doarru eará beatnagiiguin.

Árgi – Beana mii ballá.

Beatnaga hápmi ja guolga

Ceakkobealjit – Bealjit mat ceaggájit áibmui.

Skožas – Guhkes ja seakka bealjit dahje njunni.

Lunkebealjit – Bealjit mat heaŋgájit.

Skohčebealji – Guhkes bealjit mat ceaggájit áibmui.

Šlunkkebealjit – Bealjit mat heaŋgájit.

Njavggas – Guolggat mat mannet goruda mieldde.

Orrot hui oanehaččat.

Bolffas – Guhkes guolggat. Hui olu guolga.

Lurffas dahje lurvvas – Guhkes guolggat mat leat
moivasat oaidnit.

Njárbat – Unnán guolggat.

Biddojuolgi – Eará ivnnát guolga juolggis dahje julggiin, čippis vulos.

Českes guolga – Nu vielgat ahte dego báitá.

Njealječalmmat beana – Čalmmo. Beana mas ruškes/rukkes dielku
goabbat čalmmi bajábealde.

Čuorggut – Beana mas guolga lea ránodan.

Horti – Stuora romes beana.

Gavvaris seaibi – Seaibi mii manná bajásguvlui.

Ázis seaibi - Go beana seaibi lea juolgegaskkas.

Siekkis – Liige gazza beatnaga manñejuolggis.

Ráhkáš beana - Oanehis juolggat beana.

Namma	Čilgehus
Barfi	Guhkesguolggat beana.
Bárke	Beana mas ruškes-ruksešlágan guolga, ivdni lea dego muora bárku.
Bávkkó	Beana mii ciellá ja bávká. Riejánis beana mii gullo guhkás.
Benne	Unna rávjábeatnagaš.
Benno	Rávjábeatnaga namma.
Bilke	Ciikobeatnaga namma.
Bolfi	Bolfebeatnaga namma.
Bajan	Beana mii álo ciellá.

Bávgo	Beana mii lea vielgat čeabet birra. Gohčoduvvo maid Bávgge-čeabet.
Biddos	Ciikobeana mas leat vilges juolggit, dávjá čippis vulos.
Cigga	Čáhppes ciikobeatnaga namma. Dávjá lea beana unni.
Cigan	Ciikobeatnaga namma.
Cohpis	Jallas beatnaga namma.
Cobbe dahje Coppe	Čáhppes beana mas lea vilges dielku bajágeahčen gállu. Muhtinat čilgejit Cobbe lea unna beatnagaš mas lea oanehis guolga.
Čalmmo	Beana mas lea dielku goappašat čalmmiid bajábealde. Njealječalmmat beana.
Čáhppe	Čáhppes beana.
Čáinne	Beana mas lea hui ságge njunni.

Čebo	Beana mas lea vilges dahje čáhppes guolga gieldun čeabeha birra, čehporas.
Česke	Áibbas vilges beana.
Čierggis	Beana mas lea vilges gierdu čeabeha birra dahje vilges niski dahje vilges raddi. Čiergálas beana.
Čuoris	Čuoris/ čuorre rukses-ruškes beana.
Čurge	Čurges guolggat beana.
Čopparas	Beana mas lea vilges guolga riekkisin čeabeha birra.
Čurre	Ránes beana.
Čeavan	Unna beatnagaš.
Darra	Unna oanehis beatnagaš.

Darri	Unna beatnagaš mas lea hui gavvaris seaibi.
Dielku dahje Dilko	Čáhppes beana mas leat vilges dielkkut.
Dikkal	Beana mas lea ruškes-fiskes dahje fiskes-vilges dielku čalmmiid bajábealde. Njealječalmmat beana.
Duorši	Beana mii lea gassat dahje mas lea govda ja gassa ámadadju.
Fliŋku	Čeahpes beana.
Faskko	Movttegis beana mii dávjá fáipu seibbiin.
Gabo	Ciiku mas lea vilges guolga.
Gargi	Beana mii njuike hui guhkás.
Gáirris	Beana mas lea čuvgesguolggat dahje vilges stáhpi njune mielde dahje juolggis/julggiin.

Girjes dahje Girjjo	Girjját beana.
Guvge	Guvges beana mas lea čuvges dahje ruškesfiskes guolga.
Gugat	Guhkes beana.
Hábo, Hábbá dahje Habba	Beana mii lea seaggi ja ii leat nu stuoris.
Háipa	Beana mii lea hui háippas ja čuorbi.
Hálle	Beana mii hállooivviid geahččá go áigu biepmu.
Hirre	Beana mas juolggit leat veaháš guovtte guvlui, dahje beana mii čuožžu ja lihkada hirrut.
Hulmmo	Čáhppes beana mii ii leat nu stuoris.
Jarfe	Beana mii lea unni ja buoidi.

Jievja	Vilges beana.
Jorbe	Beana mas ii leat baljo seaibi. Dávjá beana mii lea hui čeahppi čohkket dahje birastit ealu.
Jealpper	Veahkkás beana.
Leđge	Ránesruškes beana mii lea hui snáhpis ja jođán lihkkasit (leađgu).
Lino	Measta čáhppes, ráneslágán beana mas lea hui litna, njavges guolga.
Lumbu	Beana mas bealjit heangájit.
Lurfi, Lurffo dahje Lurvi	Beana mii lea hui lurffas, mas hui suhkkes ja guhkes guolga.
Luvke dahje Lunke	Beana mas bealjit heangájit vulos guvlui.
Leajjo	Beana mii lea hui duostil ja lihcadeaddji.

Mirre	
Muste	Čáhppes beana.
Njavge	Beana mas hui njavges guolga.
Náste	Beana mas lea vilges dielku dahje “násti” gállus dahje niskkis.
Njálla	Vilges beana.
Njirbbe dahje Njárbe	Hui njárbesguolggat beana.
Ránne	Ránes beana.
Ráško	Njárbes- ja oanehis guolggat beana.
Rino	Čáhppes beana mas njunnegeažis lea vielgat, dego ritni.

Rin̄ko	Beana mas skoalbmeseaibi
Ruise dahje Ruvssot	Rukses guolggat beana.
Runne	Beana mii ránesruoksat dahje ránesruškat.
Seibbo	
Snávge	Oanehisguolggat beana. Snávvgas.
Sampi	
Siekkis	Beana mas man̄nejulggiin leat liigegaccat. Višši ja buorre boazobeana.
Sigga	Čáhppes ciikobeatnaga namma. Dávjá lea beana unni.
Skuolfi	Vilges, guhkesguolggat beana. Das sáhttet bealjit heangat vulos guvlui.

Skoalddo	Beana mas stuora skoalbmenjunni.
Spárte	Dávjá Spárte lea čáhppes beana.
Šáike	Čáhppes ciiku mii lea ciellalas ja man jietna guoddá hui guhkás.
Šluŋki	Beana mas nubbi beallji heaŋgá ja nubbi beallji ceaggá.
Šánke	
Šlurfi	
Šuvon dahje Čuvon	Boazobeana
Tigga	Beana mas olu unna dilkkožat.
Vilge	Vilges beana

**Makkár namma heivešii dán unna
vielpáži?**

Vielpá namma:

Čilgehus manin dát namma heive vielpáži:

Gáldut:

Konrad Nielsena sátnegirjjit: <https://konrad.sikkumedia.net/>

Tearbmalistu: https://ovttas.no/dokumenta_tearbmalistu-beatnatnamat

Sámi lohkanguovddáš
Saemien lohkemejarnge
Sáme låhkåmguovdásj